

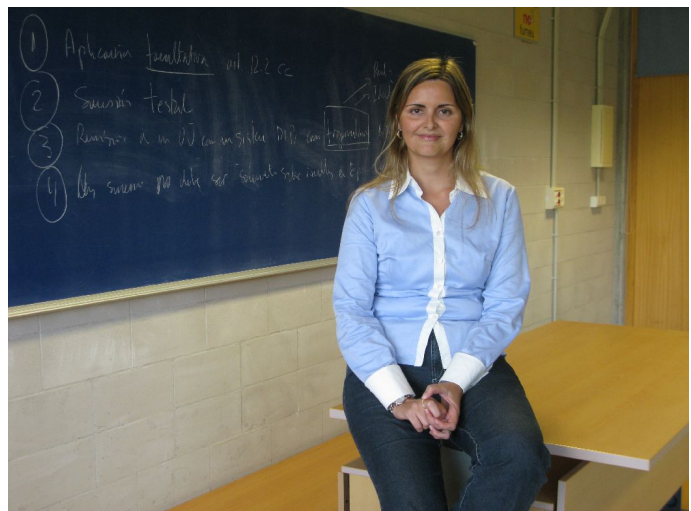

La tesi doctoral de Catalina Pons-Estel analitza la regulació del fet religiós a les Illes Balears

La tesi *Derecho eclesiástico balear*, defensada a la Universitat de les Illes Balears, aprofundeix en les normes produïdes a l'àmbit autonòmic balear que regulen la dimensió social del factor religiós i estudia la manera com la descentralització de competències incideix en la regulació que es fa de la matèria religiosa

Palma. Novembre de 2010

L'objectiu de la tesi doctoral de Catalina Pons-Estel Tugores ha estat analitzar les normes produïdes en l'àmbit autonòmic balear que regulen la dimensió social del factor religiós. La investigadora s'ha centrat en la manera com la descentralització de competències incideix en la regulació que es fa de la matèria religiosa i en com la Comunitat Autònoma de les Illes Balears promou les condicions perquè la llibertat i la igualtat dels individus i dels grups religiosos siguin reals i efectives. Per això, atesa la inexistència d'una norma bàsica que reguli l'exercici de la llibertat religiosa en el marc de les competències de la CAIB, s'han estudiat les referències legislatives que es troben disperses, com també la jurisprudència i els treballs doctrinals. L'estudi *Derecho eclesiástico balear* també inclou una recerca sobre el grau d'implantació de cadascuna de les comunitats religioses a les Illes Balears i l'estudi del marc jurídic de la llibertat religiosa centrat en les diverses matèries en què incideix aquest dret. És, en definitiva, un ambiciós treball que pretén sintetitzar la realitat del Dret eclesiàstic a l'àmbit autonòmic balear. La tesi ha estat publicada amb el títol *Derecho autonómico y religión. El caso balear* per l'editorial Aranzadi – Civitas amb l'aval de l'Institut d'Estudis Autonòmics (IEA) de les Illes Balears.

La investigadora Catalina Pons-Estel Tugores. Foto: UIB

Actualment, són moltes les normes que emanen de les comunitats autònomes en àmbits en què, directament o indirectament, es manifesta l'interès religiós. És el cas de l'assistència social, l'educació i l'ensenyament, l'assistència religiosa en establiments públics, els mitjans de comunicació, els llocs de culte i els cementiris, el patrimoni històric... També són molts els convenis subscrits entre les administracions autonòmiques i locals i les confessions religioses. El treball de Catalina Pons-Estel posa de manifest que la major part de les normes del Dret eclesiàstic tenen una naturalesa pactista i que la recerca i l'ordenació d'aquests convenis en l'àmbit autonòmic és fonamental per constatar la bilateralitat com a principal tret del sistema de fonts d'aquesta disciplina.

Amb la reforma dels estatuts d'autonomia, i concretament de l'Estatut de les Illes Balears el 2007, s'inicia una nova etapa en matèria de Dret eclesiàstic. En realitat, l'interès per la legislació autonòmica relativa al factor religiós ha existit sempre, com demostra la secció que l'*Anuario de*

Derecho Eclesiástico dedica a la legislació de les comunitats autònomes de l'Estat espanyol des del primer número l'any, 1985 (més recentment, també, la *Revista General de Derecho Canónico y Derecho Eclesiástico del Estado*). La tesi doctoral de Catalina Pons-Estel Tugores estudia les normes autonòmiques balears més importants que es refereixen al tractament jurídic de la llibertat religiosa i, a la vegada, analitza i sistematitza la regulació del factor religiós a la comunitat autònoma balear estudiant la seva normativa unilateral, la pactista, la jurisprudència i els treballs doctrinals. Un aspecte, aquest darrer, que mai fins ara no s'havia fet.

A banda d'esmentar les referències legislatives, que es troben disperses, l'estudi dóna a conèixer els convenis d'àmbit religiós, que són, en definitiva, el desenvolupament pràctic a l'àmbit autonòmic i local dels acords existents a l'àmbit estatal. La recerca ha permès documentar més de seixanta convenis menors de diverses matèries a les Illes Balears, la pràctica totalitat dels quals no s'ha publicat.

Pel que fa a la sistemàtica emprada, al capítol I s'exposa el concepte de Dret eclesiàstic autonòmic, entès com el conjunt de normes produïdes per les comunitats autònomes que regulen la dimensió social del factor religiós. També s'hi analitza la distribució de competències entre l'Estat i les autonomies en matèria de Dret eclesiàstic. Una vegada sintetitzat el marc de competències, al capítol II s'analitzen quines de les matèries del Dret eclesiàstic són exclusives de l'Estat i quines poden ser assumides de forma exclusiva o compartida per l'Estat i la CAIB. Del capítol III al IX, s'estudien les matèries pròpies del Dret Eclesiàstic que fan mostra de la projecció civil del fet religiós. D'aquesta manera, s'introdueixen i s'analitzen en el capítol corresponent els diferents convenis localitzats, la qual cosa ajuda a conèixer el vessant pràctic de les diferents matèries. També s'han tractat les objeccions de consciència, una de les qüestions clàssiques del Dret eclesiàstic, i s'ha dedicat un capítol específic al matrimoni celebrat de forma religiosa.

Referència de la tesi

Títol: Derecho eclesiástico balear

Autor: Catalina Pons-Estel Tugores

Departament: Departament de Dret Privat

Àrea de coneixement: Dret Eclesiàstic de l'Estat

Director: Dr. Gregorio Delgado del Río

Qualificació: Excel·lent cum laude

Membres del tribunal

President

Dr. José Antonio Souto Paz

Departament de Dret Eclesiàstic de l'Estat

Universitat Complutense de Madrid

Secretari

Dr. Miquel Coca Payeras

Departament de Dret Privat

Universitat de les Illes Balears

Vocals

Dr. Juan Ferreiro Galguera

Departament de Dret Públic Especial

Universitat de la Corunya

Dra. Ana Fernández-Coronado González

Departament de Dret Eclesiàstic de l'Estat

Universitat Complutense de Madrid

Dr. José Ramón Polo Sabau

Departament de Dret Civil, Dret Eclesiàstic de l'Estat i Dret Romà

Universitat de Màlaga

Publicacions derivades de la tesi

Pons-Estel Tugores, Catalina (2010). *Derecho autonómico y religión. El caso balear*. Editorial Aranzadi – Civitas, Pamplona.